

**Nr 94. Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet
KSN-2012-0500**

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S) och Ilona Szatmari Waldau (V) reserverar sig till förmån för att kommunfullmäktige ska besluta

att utreda hur kostnaderna för de omfattande ombyggnationer och upprustningar som ett flertal av Uppsalas skollokaler står inför, bland annat flera äldre byggnader av ett stort kulturhistoriskt värde, kan hanteras på ett konkurrensneutralt sätt, samt

att därmed besvara motionen.

Maria Gardfjell och Rickard Malmström (båda MP) reserverar sig till förmån för att kommunfullmäktige ska besluta

att ge barn- och ungdomsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda om kommunala skolans merkostnader och lokalöverskott kan kompenseras med anledning av att kommunen har ett uppdrag att upprätthålla skolverksamhet runt om i kommunen samt ansvar för oförutsedda behov, samt

att därmed besvara motionen.

Uppsala den 2 maj 2012

På kommunstyrelsens vägnar

Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg, Milischia Rezai (alla S) och Emma Wallrup (V).

Ärende

Stavros Giangozoglou (S) har i motion väckt vid sammanträde den 26 september 2011 föreslagit att utreda möjligheterna att ersätta fristående pedagogiska verksamheter för sina faktiska lokalkostnader enligt lagstiftarens avsikt om likabehandlingsprincipen och för att uppnå konkurrensneutralitet. Motionen återges i *ärendets bilaga 1*.

Remissbehandling

Motionen har remitterats till styrelsen för vård och bildning (SVB), *bilaga 2*, barn- och ungdomsnämnden (BUN), *bilaga 3*, samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN), *bilaga 4*, för yttrande.

SVB håller fast vid sin grundinställning att Uppsala kommun via sina uppdragsnämnder alltid ska eftersträva ett konkurrensneutralt bemötande mot olika producenter. Vid val av alternativa ersättningsmodeller förespråkas den som ger största konkurrensneutraliteten. Nämnden tar inte ställning till vilken av de gällande principerna som bäst svarar mot denna neutralitet i detta ärende.

BUN och UAN redovisar att ersättningsmodellen är prestationsbaserad och ej relaterad till organisation eller till producenternas kostnader. Hur kostnaderna fördelas mellan olika produktionsfaktorer är en fråga för producenten. Nämnderna lyfter också fram att

även de kommunalt drivna skolorna får ersättning baserad på en genomsnittlig hyreskostnad, dvs inte i förhållande till den enskilda skolans faktiska lokalkostnad. Nämnden lyfter också fram behovet av transparens i ersättningssystemet samt risken för att en ersättning baserad på faktiska lokalkostnaden kan vara kostnadsdrivande. Båda nämnderna betonar även behovet av att kommunfullmäktige kompenserar för producenternas ökade lokalkostnader genom att öka uppdragsnämndernas kommunbidrag i motsvarande utsträckning för att ersättningen till skolorna inte ska urholkas.

I BUN och UAN *reserverade* sig (S), (V) och (MP) mot beslutet.

Föredragning

I barn- och ungdomsnämndens och utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ersättningsmodell till såväl kommunalt drivna som fristående skolor lämnas ersättning per elev inkluderande ersättning för lokalkostnaderna. Lokalersättningen är beräknad enligt grundregeln så att den motsvarar kommunalt drivna skolornas genomsnittliga lokalkostnad per elev. Lagen ger möjlighet att om särskilda skäl föreligger ersätta de fristående skolorna med de faktiska kostnaderna om de är skäliga.

Från årsskiftet 2011/2012 infördes för de kommunalt drivna förskolorna och skolorna ett av kommunfullmäktige beslutat internhyressystem som bygger på funktionshyra, dvs lokalernas funktionalitet indelas i tre nivåer där högsta nivån ska motsvaras av den jämförelsevis högsta funktionaliteten. Dessutom gavs fastighetsnämnden i uppdrag att införa ett mer flexibelt system där speciallokaler separeras på det sätt som påbörjats med gymnastiklokaler, dvs skolorna hyr gymnastiksalarna vid behov och inte på årsbasis som tidigare. Detta likställer de kommunalt drivna skolorna i högre utsträckning än tidigare med de fristående. Den utvecklingen har fastighetsägarnämnden i uppdrag att fortsätta genom att identifiera fler speciallokaler som också kan disponeras för andra ändamål, t ex genom uthyrning till föreningslivet. Detta är ytterligare

ett steg i likabehandlingen och konkurrensneutraliteten. Arbetet kommer att fortskrida under 2012.

Uppdragsnämnderna framhåller att i propositionen Offentliga bidrag på lika villkor, prop.2008/2009, framgår att ersätta fristående skolor för faktiska lokalkostnaderna skulle innebära ett väsentligt avsteg från likabehandlingsprincipen och minska konkurrensneutraliteten och kunna innebära kraftigt ökade administrativa kostnader för såväl kommuner som enskilda huvudmän. Regeringen frångick därmed utredarens förslag (SOU 2008:8) att bidraget för lokaler skulle motsvara de faktiska kostnaderna, förutsatt att de var skäliga.

I kommunfullmäktiges beslut 2010 om ansvarsfördelningen gällande de pedagogiska lokalerna framhölls nödvändigheten av att en ersättningsmodell enligt den nu gällande kräver uppföljning i förhållande till den allmänna utvecklingen av lokalkostnaderna. Uppdragsnämnderna framhåller också behovet av att fullmäktige kompenserar UAN och BUN för producenternas ökade lokalkostnader i motsvarande utsträckning för att grundbeloppen till producenterna inte ska urholkas.

Sammanfattningsvis är kommunens hantering av egna pedagogiska lokaler i omvandling. Ett nytt internhyressystem i kombination med flexiblare förhyrning av lokalerna ökar de kommunala skolornas likställighet med de fristående alternativen. Målet är ökad lokaleffektivitet. Ersättningen utgår för prestation och är producentoberoende. Utvecklingen behöver följas upp med hänsyn till risken för att uppdragsnämndernas ersättning kan urholkas om lokalkostnaderna fortsatt stiger. Det är dock viktigt att det nya internhyressystemet hinner genomföras fullt ut innan ytterligare åtgärder vidtas.

UPPSALA KOMMUN	
Ink.	2011-09-21
Önskemärkning	KSN-2011-0500
Arkiv	

Uppsala 2011-09-20

Bil 2

Kommunfullmäktige i Uppsala

Motion till kommunfullmäktige

Lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet

Nyligen beslutade kommunfullmäktige i Uppsala kommun om ett nytt internhyressystem för pedagogiska lokaler där de fristående pedagogiska verksamheterna inte omfattas av regelverket.

Socialdemokraterna i Uppsala anser att systemet är ett steg framåt för att hitta effektiva lösningar i lokalanvändningen, därför bidrog vi positivt till framtagandet av underlaget.

Socialdemokraterna anser dock att det finns risk för överkompensation av enskilda pedagogiska utförare då Uppsala kommun för närvarande ersätter huvudmännen för sina lokalkostnader enligt huvudprincipen i lagstiftningen och utanför internhyressystemet.

Lagstiftarens avsikt är dock inte att gynna externa utförare på bekostnad av de offentliga medborgarnas skattepengar och på det sättet bidra till en orättvis medelstillelse.

För varje elev som genomgår en utbildning motsvarande den som ges i grundskolan ska enligt 9kap. 6§ i skollagen lämnas bidrag av hemkommunen där i grundbeloppet ingår bl.a. ersättning för lokalkostnaderna. Enligt 4kap.7§ i friskoleförordningen ska denna ersättning motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnader per elev. Om det däremot finns särskilda skäl ska ersättningen för lokalkostnader istället motsvara den fristående skolans faktiska kostnader om dessa är skäliga.

Förvaltningsrätten i Linköping gav tidigare i år Eskilstuna kommun rätt i en dom (4255-10, 5209-10) att ersätta Engelska skolan i kommunen för sina faktiska lokalkostnader och inte enligt huvudregeln. Därefter har Internationella Engelska skolan tillsammans med friskolornas riksförbund drivit fallet som vandrat ända upp till Högsta förvaltningsdomstolen. Om Engelska skolan vunnit skulle de fristående skolorna fått drygt 10 % mer per elev än de kommunala skolorna. Uppenbart orimligt tyckte Förvaltningsrätten i Linköping. Kammarrätten och Högsta Förvaltningsdomstolen har inte funnit skäl att ompröva domen som vann laga kraft.

Även Sveriges Kommuner och Landsting anser att kommunerna har rätt att betala motsvarande den faktiska lokalkostnaden till fristående pedagogiska verksamheter med hänvisning till likabehandlingsprincipen.

Socialdemokraterna vill att Uppsala kommun undersöker möjligheten att ersätta alla huvudmännen för sina faktiska kostnader, inte minst utifrån kommande höga investeringskostnader för framtida projekt inom förskola och grundskola.

Då nya investeringar enligt KF-beslutet måste finansieras med särskilda driftsmedel behöver även den maximala ersättningen till alla verksamheter regleras enligt kommunens högsta kostnad för de egna lokalerna så att konkurrensneutraliteten kan uppnås mellan olika verksamheter.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att utreda möjligheterna att ersätta fristående pedagogiska verksamheter för sina faktiska lokalkostnader enligt lagstiftarens avsikt om likabehandlingsprincipen och för att uppnå konkurrensneutralitet.

Socialdemokraterna

Stavros Giangozoglou
Stavros Giangozoglou (S)

Handläggare
Johan AulinDatum
2011-11-25Diarienummer
SVB-2011-1458

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011-12-27
Diarienummer	KSN-2011-0500
	00. Arkiv 6

Yttrande över remiss angående Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, KSN-2011-0500.

Styrelsen för vård och bildning (SVB) avger följande yttrande över remiss angående "Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet".

Motionären anser att det finns risk för att "överkompensation av enskilda pedagogiska utförare då Uppsala kommun för närvarande ersätter huvudmännen för sina lokalkostnader enligt huvudprincipen i lagstiftningen...". Huvudprincipen står för den genomsnittliga lokalkostnaden per elev inom den kommunala verksamheten. Vidare hävdar motionären att lagstiftarens avsikt inte är att gynna externa utförare på bekostnad av de offentliga med konsekvensen till en orättvis medelstildelning.

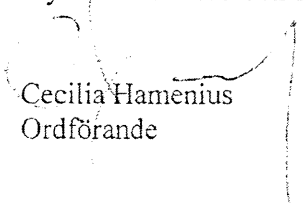
Motionen berör den mycket viktiga frågan om kommunens bemötande av olika producenter är konkurrensneutral. SVB och tidigare Nämnden för vård och bildning (NVB) har tidigare vid flera tillfällen getts möjlighet att yttra sig över frågor som berört samma ämne – konkurrensneutraliteten. Nämnden/styrelsen har vid samtliga dessa tillfällen enhälligt tagit ställning för att Uppsala kommun via sina uppdragsnämnder alltid ska eftersträva ett konkurrensneutralt bemötande mot olika producenter av kommunal verksamhet inom ramen för gällande lagstiftning. SVB:s grundinställning i detta avseende ligger fast. Således anser SVB att vare sig privat eller kommunal verksamhet inom det pedagogiska området (eller något annat) skall gynnas ekonomiskt. Detta ställningstagande gäller naturligtvis nu aktuellt område det vill säga ersättning för verksamhetens lokalkostnader.

Inom det pedagogiska området finns möjlighet för kommunen att enligt friskoleförordningen ge de privata alternativen ersättning för lokalkostnaderna antingen

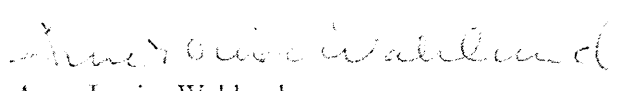
- som den genomsnittliga lokalkostnaden per elev inom respektive område/program eller,
- om särskilda skäl finnes, motsvarande det belopp som den privata skolans faktiskt har. I det senare fallet förutsätts att kostnaderna bedöms som skäliga.

SVB förutsätter att Uppsala kommun i alla sammanhang strävar efter att uppträda konkurrensneutralt gentemot såväl de kommunala som de privata producenterna. Om alternativa möjligheter står till buds förutsätter SVB att det alternativ av ersättningsprincip används som leder till störst konkurrensneutralitet mellan de kommunala och privata producenterna. Vilken princip som skall användas kräver en mer ingående analys av bland annat vilka kostnader den kommunala skolan har för sina lokaler och vilka lokalkostnader som de privata alternativen har.

Styrelsen för vård och bildning

Cecilia Hamenius
Ordförande

Anne-Louise Wahlund
Sekreterare

Handläggare
P-O ÖstergrenDatum
2012-01-10Diarienummer
BUN 2011-0478:00

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012 -01- 23
Refer.	KSN-2011-0500
	00 7

Yttrande över motion av Stavros Giangozoglou (s) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, dnr KSN-2011-0500

Ersättning för prestation – inte för organisation. Ingen anslagsfinansiering

Barn- och ungdomsnämndens ersättningar till de olika producenterna av förskola och skola är huvudsakligen prestationsbaserade. Prestationen som varje producent får ersättning för är att ge varje barn/elev så goda förutsättningar som möjligt, för att han/hon ska nå så långt som möjligt i förhållande till målen i läroplaner och kursplaner.

I en prestationsbaserad ersättningsmodell är inte producenternas kostnader en fråga för den som ska ge bidrag. Producenternas kostnadslägen när det gäller lokaler, löner eller andra produktionsfaktorer är därmed inte intressant ur bidragsgivarens synpunkt. Olika skolor väljer olika vägar att nå målen för verksamheten och väljer därmed också att använda sina resurser på olika sätt. Det viktiga för kommunen är att ersätta alla producenter lika för samma prestation.

Av detta följer att skolorna beroende på exempelvis lokalkostnad eller genomsnittligt löneläge kan ha olika förutsättningar för personaltäthet. Förskolechef/rektorer måste arbeta aktivt med alla produktionsfaktorer och prioritera resursanvändningen efter behov så att maximal målfyllelse kan nås för alla barn/elever.

Barn- och ungdomsnämndens ersättningsmodell

Huvuddelarna i nämndens ersättningsmodell är:

- Grundbelopp. Lika för alla skolor oavsett huvudman men olika beroende på skolform och barnens/elevernas ålder etc.
- Strukturersättning. Olika för alla skolor. Grundar sig på den socioekonomiska bakgrund som barnen/eleverna på en enhet faktiskt har och på den statistiska sannolikheten för att de ska nå målen för verksamheten och nå behörighet att söka till gymnasieskolans nationella program.
- Ersättning för skolskjuts eller busskort med ordinarie linjer till vald skola för de elever som uppfyller kommunens krav när det gäller avstånd till skolan (gäller grundskolan)

- Tilläggsbelopp
 - Modersmål för de barn/elever som får undervisning i sitt modersmål
 - Särskilt stöd för de barn/elever som har omfattande behov av särskilt stöd där behovet inte har direkt koppling till undervisningen. Skolan kan efter ansökan hos nämnden få sådant tilläggsbelopp för barnet/eleven.

Grundbeloppet är den största delen av ersättningen. Det ska, tillsammans med strukturersättningen, täcka alla enhetens kostnader. Förskolechef/rektorer disponerar dessa resurser för organisering av verksamheten och för fördelning och prioritering efter barnens/elevernas behov.

Tilläggsbeloppen är riktade till enskilda elever och ska inte användas till annat än stöd för denne.

Likabehandlingsprincipen

Enligt prop. 2008/2009, sid. 28, Offentliga bidrag på lika villkor ska "en kommuns bidrag för ett barn i enskild verksamhet eller en elev i en fristående skola bestämmas enligt likabehandlingsprincipen." Regeringen skriver vidare, sid. 29, att "en kommuns bidrag per barn i enskilt bedriven verksamhet ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag." Skollagen 8 kap. 22 §, 9 kap 20 §, 10 kap. 38 §, 11 kap. 37 §, 14 kap. 16 §, 25 kap. 12 § handlar om kommunens förhållande till enskilda/fristående producenter. Nämnda lagrum talar inte om för kommunen hur den ska ersätta den egna produktionen. Att Uppsala med sin klara uppdelning av uppdragssida och producentsida ändå valt samma modell för att ersätta producenterna oavsett huvudmannaskap är rimligt och följer likabehandlingsprincipen. De kommunala förskolorna och skolorna får precis som de fristående ersättning för den genomsnittliga kommunala lokalkostnaden per barn/elev.

Att ersätta de fristående skolorna för faktisk hyreskostnad är att frånga likabehandlingsprincipen liksom även principen om ersättning för prestation.

Transparens

En viktig förutsättning för legitimiteten hos kommunens resursfördelning är att den ska vara tydlig och lätt att förstå. Då är det viktigt att alla producenter får samma grundbelopp för samma skolform/årskurs. Ersättning för hyreskostnaden ingår enligt lagen i grundbeloppet. Om producenterna skulle få ersättning för sina faktiska hyreskostnader skulle kommunen ha att handskas med lika många nivåer på grundbelopp som det finns skolenheter. För såväl producenter som medborgare skulle det vara svårt att överblicka och förstå en sådan ordning.

Regeringen frångick utredarens förslag

Av propositionen framgår att "... om huvudmännen för enskild verksamhet utan begränsning skulle få rätt till ersättning för sina faktiska lokalkostnader, kan man inte bortse från risken för

att detta kan bli kostnadsdrivande. Det skulle dessutom innebära ett väsentligt avsteg från likabehandlingsprincipen och minska konkurrensneutraliteten.” (a prop. s. 40). Regeringen bedömde samtidigt ”att en skälighetsbedömning av hyresnivån i varje enskilt fall skulle medföra kraftigt ökade administrativa kostnader för såväl kommuner som enskilda huvudmän” och ”att det undantagsvis kan finnas skäl att ersätta en fristående skola för dess faktiska kostnader, i de fall då en jämförelse med hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad blir uppenbart orimlig”(a prop. s. 41).

Det måste betraktas som en stark markering att regeringen i sin proposition frångick utredarens förslag (SOU 2008:8 s. 152-153) att bidraget för lokaler skulle motsvara de faktiska kostnaderna, förutsatt att de var skäliga.

Ekonomiska konsekvenser

Att ersätta de fristående förskolorna och skolorna för deras faktiska lokalkostnader är kostnadsdrivande. Det skulle inte finnas något incitament för att begränsa kostnaderna, utan lokalen skulle komma att betraktas som en fri nyttinghet. Det är heller inte så att kommunen, om den frångår principen om ersättning för genomsnittlig lokalkostnad, endast kan ersätta de förskolor och skolor för faktisk lokalkostnad som har en lägre kostnad per elev än den genomsnittliga kommunala.

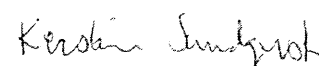
Den kommunala producenten får per definition inför varje budgetår sin totala, faktiska lokalkostnad ersatt. Det är ju utifrån den kostnaden som den genomsnittliga lokalkostnaden per barn/elev beräknas och läggs in som en del av grundbeloppet. Att, som motionären skriver, reglera den maximala ersättningen till alla verksamheter enligt kommunens högsta kostnad för de egna lokalerna skulle vara att gynna alla fristående producenter som har en lokalkostnad som understiger denna högsta kostnad. För dessa skulle möjligheten att öka sina lokalkostnader utan konsekvenser för verksamheten vara tydlig. I dagens läge har i praktiken alla fristående förskolor och skolor lägre lokalkostnad per barn/elev än den högsta kommunala.

I det fall kommunfullmäktige inte kompenserar för producenternas ökade lokalkostnader med att öka kommunbidragen i motsvarande utsträckning kommer Barn- och ungdomsnämndens möjlighet att via grundbeloppen ersätta producenterna för exempelvis undervisning att minska. Att vid sidan av grundbeloppet ersätta en fristående skola för faktisk lokalkostnad som överstiger den kommunala genomsnittliga får konsekvensen att alla skolor får minskat grundbelopp.

Barn- och ungdomsnämnden föreslår med hänvisning till ovanstående att motionen avstyrks.

Barn- och ungdomsnämnden

Cecilia Forss
Ordförande

Kerstin Sundqvist
Sekreterare

§ 12

Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet. Dnr BUN-2011-0478

Beslut

att till kommunstyrelsen avge upprättat yttrande över motion av Stavros Giangozoglou (s) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, innebärande att motionen avstyrkes.

Reservationer

Bengt Sandblad (S), Tomas Lindh (S), Helen Sverkel (S), Peter Lööv Roos (MP) och Lisa Skiöld (V) reserverar sig till förmån för Bengt Sandblads (S) yrkande.

Ärendet

I ärendet föreligger kontorets förslag 2011-12-14 till beslut.

Motionären föreslår kommunfullmäktige besluta att utreda möjligheten att ersätta fristående pedagogiska verksamheter för sina faktiska lokalkostnader enligt lagstiftarens avsikt om likabehandlingsprincipen och för att uppnå konkurrensneutralitet. Remissen anger att nämnderna har att beakta kommunalekonomiska konsekvenser. Nämnden föreslås avstyrka motionen.

Yrkanden

Bengt Sandblad (S) yrkar bifall till motionen.

Cecilia Forss (M) yrkar i enlighet med kontorets förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Bengt Sandblads (S) yrkande mot eget och finner bifall till eget yrkande.

Justerandes sign

KS

Utdragsbestyrkande

Handläggare
Leif WiklundDatum
2012-01-12

Kommunstyrelsen

UTBILDNINGS- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	
Diarienummer	
JAN-2011-0390.00	
Ink.	2012 -01- 24
Diarienummer	
KSN-2011-0500	
01/8	

Yttrande över motion av Stavros Giangozoglou (s) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, dnr KSN-2011-0500

Ersättning för prestation – inte för organisation. Ingen anslagsfinansiering

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ersättningar till de olika producenterna av gymnasieskola är huvudsakligen prestationsbaserade. Prestationen som varje producent får ersättning för är att ge varje elev så goda förutsättningar som möjligt, för att han/hon ska nå målen i läroplaner och kursplaner.

I en prestationsbaserad ersättningsmodell är inte producenternas kostnader en fråga för den som ska ge bidrag. Producenternas kostnadslägen när det gäller lokaler, löner eller andra produktionsfaktorer är därmed inte intressant ur bidragsgivarens synpunkt. Olika skolor väljer olika vägar att nå målen för verksamheten och väljer därmed också att använda sina resurser på olika sätt. Det viktiga för kommunen är att ersätta alla producenter lika för samma prestation.

Av detta följer att skolorna beroende på exempelvis lokalkostnad eller genomsnittligt löneläge kan ha olika förutsättningar för personaltäthet. Rektor måste arbeta aktivt med alla produktionsfaktorer och prioritera resursanvändningen efter behov så att maximal måluppfyllelse kan nås för alla.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ersättningsmodell

Huvuddelarna i nämndens ersättningsmodell är:

- Grundbelopp. Lika för alla skolor oavsett huvudman men olika beroende på program.
- Strukturersättning. Olika för alla skolor. Grundar sig på grundskolebetyg och några socioekonomiska faktorer som eleverna på en enhet faktiskt har och på den statistiska sannolikheten för att de inte ska nå målen för verksamheten och inom fyra år nå grundläggande behörighet för att kunna söka till högskola och universitet.
- Tilläggsbelopp
 - Modersmål för de elever som får undervisning i sitt modersmål
 - Särskilt stöd för de elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd där behovet inte har direkt koppling till undervisningen. Skolan kan efter ansökan hos nämnden få sådant tilläggsbelopp för eleven.

Grundbeloppet är den största delen av ersättningen. Det ska, tillsammans med struktur-ersättningen, täcka alla enhetens kostnader. Rektor disponerar dessa resurser för organisering av verksamheten och för fördelning och prioritering efter elevernas behov.

Tilläggsbeloppet är riktat till enskild elev och ska inte användas till annat än stöd för denne.

Likabehandlingsprincipen

Enligt prop. 2008/2009, sid. 28, Offentliga bidrag på lika villkor ska "en kommuns bidrag för ett barn i enskild verksamhet eller en elev i en fristående skola bestämmas enligt likabehandlingsprincipen." Regeringen skriver vidare, sid. 29, att "en kommuns bidrag per barn i enskilt bedriven verksamhet ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag." Skollagen 16 kap. 53-55 §§ och 19 kap. 26-27 §§ handlar om kommunens förhållande till enskilda/fristående producenter. Nämnda lagrum talar inte om för kommunen hur den ska ersätta den egna produktionen. Att Uppsala med sin klara uppdelning av uppdragssida och producentsida ändå valt samma modell för att ersätta producenterna oavsett huvudmannaskap är rimligt och följer likabehandlingsprincipen. De fristående skolorna får precis samma ersättning för lokaler som de kommunala.

Att ersätta de fristående skolorna för faktisk hyreskostnad skulle innebära att frångå likabehandlingsprincipen liksom även principen om ersättning för prestation.

Transparens

En viktig förutsättning för legitimiteten hos kommunens resursfördelning är att den ska vara tydlig och lätt att förstå. Då är det viktigt att alla producenter får samma grundbelopp för samma gymnasieprogram. Ersättning för hyreskostnaden ingår enligt lagen i grundbeloppet. Om producenterna skulle få ersättning för sina faktiska hyreskostnader skulle kommunen ha att handskas med lika många nivåer på grundbelopp som det finns skolenheter. För såväl producenter som medborgare skulle det vara svårt att överblicka och förstå en sådan ordning.

Regeringen frångick utredarens förslag

Av propositionen framgår att "... om huvudmännen för enskild verksamhet utan begränsning skulle få rätt till ersättning för sina faktiska lokalkostnader, kan man inte bortse från risken för att detta kan bli kostnadsdrivande. Det skulle dessutom innebära ett väsentligt avsteg från likabehandlingsprincipen och minska konkurrensneutraliteten." (prop. s. 40). Regeringen bedömde samtidigt "att en skälighetsbedömning av hyresnivån i varje enskilt fall skulle medföra kraftigt ökade administrativa kostnader för såväl kommuner som enskilda huvudmän" och "att det undantagsvis kan finnas skäl att ersätta en fristående skola för dess

faktiska kostnader, i de fall då en jämförelse med hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad blir uppenbart orimlig”(prop. s. 41).

Det måste betraktas som en stark markering att regeringen i sin proposition frångick utredarens förslag (SOU 2008:8 s. 152-153) att bidraget för lokaler skulle motsvara de faktiska kostnaderna, förutsatt att de var skäliga.

Ekonomiska konsekvenser

Att ersätta de fristående skolorna för deras faktiska lokalkostnader är kostnadsdrivande. Det skulle inte finnas något incitament att begränsa kostnaderna, utan lokalen skulle komma att betraktas som en ”fri nytthet”. Det är heller inte så att kommunen endast kan ersätta de skolor med faktisk lokalkostnad som har en lägre kostnad per elev än den genomsnittliga kommunala.

Den del av grundbeloppet som motsvarar ersättning för lokaler justeras av nämnden inför ett nytt budgetår så att den kommunale producentens totala faktiska lokalkostnad ersätts. Att, som motionären skriver, reglera den maximala ersättningen till alla verksamheter enligt kommunens högsta kostnad för de egna lokalerna skulle vara att gynna alla fristående producenter som har en lokalkostnad som understiger denna högsta kostnad. För dessa skulle möjligheten att öka sina lokalkostnader utan konsekvenser för verksamheten vara tydlig. I dagens läge har i praktiken alla fristående skolor lägre lokalkostnad per elev än den högsta kommunala.

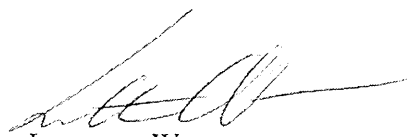
I det fall kommunfullmäktige inte kompenserar för producenternas ökade lokalkostnader med att öka kommunbidragen i motsvarande utsträckning kommer utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens möjlighet att via grundbeloppen ersätta producenterna för exempelvis undervisning att minska.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslår med hänvisning till ovanstående att motionen avstyrks.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Mohamad Hassan
Ordförande

Lotta von Wowern
Nämndsekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2012-01-12

§ 9

**Kommunstyrelsen: Remiss - motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor
för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet
UAN-2011-0390**
Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att som svar på motionen Lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, till kommunstyrelsen avge yttrande innebärande att nämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige avslå motionen.

Reservationer

Ulrik Wärnsberg (S), Irene Söderhäll (S), Jan-Åke Carlsson (S), Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen hemställer om yttrande i rubricerat ärende. Nämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige avslå motionen och skälen till detta är följande:

Att ersätta de fristående pedagogiska verksamheterna för deras faktiska lokalkostnad

- innebär avsteg från skollagens huvudlinje och regeringens vilja uttalad i propositionen som föregick lagen när det gäller att ersätta fristående producenter för deras lokalkostnader
- strider mot likabehandlingsprincipen
- minskar konkurrensneutraliteten
- bryter mot nämndens princip om att ersätta producenterna för prestation och inte för den organisation eller för de kostnader dessa har
- innebär mindre tydlighet för såväl producenter som medborgare när det gäller de ersättningar skolorna får
- innebär ökade administrativa kostnader för kommunen
- är kostnadsdrivande för kommunen.

Yrkanden

Ulrik Wärnsberg (S) yrkar med stöd av Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) att motionen ska tillstyrkas. Mohamad Hassan (FP) yrkar bifall till liggande förslag och avslag på Ulrik Wärnsberg (S) yrkande.

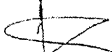
Beslutsgång

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner bifall till eget förslag.

Beslutsunderlag

Kontorets tjänsteskrivelse den 21 december 2012.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

